

[Industriministeren]

Hr. Askjær Jørgensens motivering svarede måske ikke helt til formuleringen af hans forespørgsel til mig. Jeg har været henvist til at forsøge at svare på forespørgslen, der lyder: »Hvad kan industriministeren oplyse om industriens og erhvervslivets konkurrencesituation ... og om produktionsektorens arbejdsvilkår og investeringslyst i Danmark 1980-1981?«

Industrieksporten tegner sig nu for $\frac{2}{3}$ af Danmarks samlede vareeksport, og importen af færdige industrivarer andrager næsten halvdelen af den samlede vareimport. Det er således klart, at den danske industris konkurrencesituation i international sammenhæng og industriens arbejdsvilkår er af central betydning for løsningen af de store problemer i dansk økonomi. På denne baggrund finder jeg ønsket om en redegørelse herom helt naturligt.

Sådan som jeg har opfattet forespørgslen, som jeg lige har læst den op, ønskes der en slags statusrapport over dansk industris situation ved indgangen til 1980'erne. En udtømmende beskrivelse heraf ville blive særdeles omfattende og ville sprænge rammerne for en mundtlig besvarelse her i tinget. Jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale i nogle hovedtræk, hvorledes dansk industri efter min opfattelse er stillet med hensyn til både de udefra kommende betingelser og de vilkår, vi selv har større eller mindre indflydelse på.

Som udgangspunkt for bedømmelsen af den danske industris konkurrencesituation er det naturligt at omtale de senere års udvikling i den danske industris produktion og beskæftigelse, der - ligesom de fleste andre industrilandes - blev præget af nedgang i 1975. Siden 1975 har dansk industris beskæftigelse været omtrent uændret ca. 380.000 ansatte, og produktionen er mængdemæssigt steget knap 20 pct. fra 1975 til 1979, med stærk vækst i 1976 og en beskeden vækst på 2-3 pct. årligt i de efterfølgende år. Industriproduktionen i de fleste vesteuropæiske lande er steget nogenlunde tilsvarende fra 1975 til 1979, dog med noget stærkere vækst i Norge og væsentlig svagere vækst i Sverige. Men specielt i 1979 steg industriproduktionen i de øvrige EF-lande og navnlig i de øvrige nordiske lande stærkere end i Danmark, hvor stigningen kun var ca. 3 pct. Alt i alt er dansk industris konkurrencesituation ved

10-årsskiftet imidlertid karakteriseret af, at den danske industri har opretholdt sin andel i vesteuropæisk industriproduktion.

En anden betragtningsmåde til vurdering af industriens konkurrencesituation er at se på dansk industris evne til at vinde/holde markedsandele på de udenlandske markeder og danske virksomheders evne til at forsyne hjemmemarkedet i konkurrence med udenlandske virksomheder.

Dansk industri har gennem årene afsat en stigende del af produktionen i udlandet - fra ca. 30 pct. i begyndelsen af 1960'erne over ca. 45 pct. i begyndelsen af 1970'erne og omkring 50 pct. af produktionen i 1976-78. Industrieksporten steg meget stærkt - ca. 11 pct. - i mængde i 1979, således at eksportens andel af produktionen yderligere er steget sidste år. En del af denne stigende eksportandel er udtryk for den internationale arbejdsdeling gennem stigende handel med industrivarer og har for Danmark som modstykke, at samtidig er en stigende del af det danske forbrug af industrivarer dækket ved import - fra en tredjedel af forbruget i begyndelsen af 1960'erne over godt 40 pct. i begyndelsen af 1970'erne til nu knap halvdelen i de seneste år.

Målt i forhold til den samlede forsyning med industrivarer til forbrug og til investering her i landet har dansk industri utvivlsomt tabt markedsandele, men årsagerne her til er forskellige. Der kan dels være tale om en i øvrigt nyttig specialisering, dels om, at en større del af den danske efterspørgsel har rettet sig mod varer, vi ikke producerer, fordi et lille land ikke har forudsætninger herfor - biler og fly er eksempler herpå. Der kan også være tale om, at dansk industri på områder, der ikke kan siges at være unaturlige for dansk industri, af forskellige grunde, som jeg senere skal omtale, er blevet helt eller delvis udkonkurreret. Det kan naturligvis være betænkeligt både ud fra økonomiske og ud fra beskæftigelsesmæssige hensyn. Et af vore industripolitiske problemer er netop, hvorvidt og med hvilke midler en sådan udvikling bør bekæmpes.

Hvad angår dansk industris andele på udenlandske markeder målt i forhold til de pågældende landes import af industrivarer, synes det, som om dansk industri omkring midten af 1970'erne har mistet andele på nogle af de lande, vi handler mest med. Det er